

Christmas Møller: Mit Parti kan naturligvis tiltræde det Forslag til Rigsdagsbeslutning, som den højtærede Udenrigsminister her har fremsat, og jeg skal paa mit Partis Vegne kun gøre nogle ganske enkelte Bemærkninger, som dette Forslag kan give Anledning til.

Jeg vil gerne have Lov til at understrege, hvad først det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch efter min Opfattelse saa overordentlig rigtigt sagde — og den, der har haft den Lykke, i en vis Forstand, at opleve England og Storbritannien under Krigen, ogsaa i mørke Dage, saaledes som vi ved, at den højtærede Udenrigsminister gjorde det igennem hele Krigen, vil jo i overordentlig høj Grad kunne bekræfte, hvad det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch stærkt understregede —, dette ejendommelige, at selv i meget vanskelige Situationer, selv hvor man vidste, at Krigslykken gik meget stærkt imod, saaledes som jeg personlig til Eksempel erindrer det i Juni Maaned 1942, formede Tingene sig meget ofte saaledes, at man næsten var mere interesseret i, hvorledes man skulde klare Efterkrigstiden, end selve Krigen. Det Spørgsmaal at vinde Krigen var ikke noget Problem, det skulde være saadan, thi saadan var det jo gaaet i de sidste tre Aarhundreder eller mere, men hvorledes man skulde løse Vanskelighederne, som kom efter Krigen, var man overordentlig optaget af. Det er jo ogsaa fuldkommen rigtigt, saadan som det er blevet fremhævet, at dette Problem paa et meget tidligt Tidspunkt var levende i engelske Regeringskredse og ogsaa blev det ved det Samarbejde, der var imellem Storbritannien og De forenede Stater. Jeg har ogsaa Lov til at understrege — fordi det er et af de Omraader, hvor det lykkedes de Danske at komme med paa et tidligt Tidspunkt —, hvorledes baade den Position, som vor Gesandt i Washington, Minister Henrik Kauffmann, og den Position, som vor Gesandt i London, Grev Reventlow, havde, bevirkede, at hvor det overhovedet var muligt paa det Tidspunkt af mange formelle Hensyn til andre Stater at, om jeg saa maa sige, bore sig ind, at faa nogen Indflydelse, at være med, at prøve paa at kunne tale med om Forholdene, give Forklaring paa, hvorledes vi kunde hjælpe i den ene eller den anden Situation, der formaaede de to Legationer og formaaede de Danske overhovedet at gøre det. Jeg er derfor mere end enig — hvis det er muligt — med det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch i de Betragtninger, det ærede Medlem anstillede angaaende den smaalige Kritik, man ofte

møder paa den ene eller den anden Maade herhjemme, og jeg er glad ved, at det ærede Medlem udtalte sig, som han gjorde.

Men jeg maa maaske have Lov til i denne Forbindelse, uden at jeg skal følge den ærede foregaaende Taler, det ærede Medlem Hr. From, ud i en almindelig Drøftelse af de økonomiske Forhold her i Landet, at spørge, om det ærede Medlem dog ikke kunde tænke sig — det kan der være Grund til at nævne —, at paa samme Maade, som man fra de to Legationers Side og fra alle deres Side, der arbejdede for Danmark, forsøgte at være med i Hjelpearbejdet og komme med i forberedende Komiteer og andre Komiteer, der her var Tale om, paa nøjagtig samme Maade har alle danske Organisationer naturligvis fra første Færd gjort opmærksom paa, at i det Øjeblik Krigen sluttede og vi havde vort Produktionsapparat i Orden, vilde den bedste Maade, paa hvilken vi kunde hjælpe Verden, være Udnyttelse af dette Produktionsapparat. Jeg tror, at den højtærede Udenrigsminister, som jo har en lettere Adgang til at forklare den ærede Ordfører for Venstre disse Forhold, vil have god Mulighed for med sine Erfaringer fra London, herunder ogsaa det Samarbejde, han og jeg havde paa disse Omraader, at forklare, at man naturligvis Gang paa Gang, hvad enten det var i Washington eller i London, eller hvor det nu var, gav Udtryk for, at hvis Tyskerne ikke ødelagde det danske Produktionsapparat, vilde man ved at forsyne os med Korn, Foderkager og Raastoffer bevirke, at vi hurtigt kunde bringe Hjælp, og derfor vil jeg overlade den ærede Ordfører for Venstre i Udenrigsministerens gode Varetægt!

Ja, det er ganske klart, at man altid har understreget dette meget stærkt, med det Forbehold naturligvis, at ingen kunde vide, hvorledes Danmarks Produktionsapparat saa ud efter Krigen. Vi saa, hvorledes Holland var blevet ødelagt i Maanederne Marts—April lige inden Befrielsen. Nej, Problemet er ikke manglende Oplysning fra dansk Side! Man kan ogsaa se, at det ikke er Problemet i Dag af den Grund, at naar vi ikke kan faa Korn til vor dyriske Produktion, er det simpelthen, fordi der ikke er Korn nok, saaledes at man er nødt til at levere Kornet direkte til Menneskeføde. Derfor er det overhovedet ikke det Problem... (*Hartvig Frisch:* Det er rigtigt!). Ja, det plejer det at være. (*Hartvig Frisch:* Det skal understreges!). Ja, det er jeg kun taknemmelig for. — Men derfor er Problemet dette: Hvor meget skal vi hjælpe i den Situation, vi er i? Dér er det klart, at